

Британії це Public Limited Company (PLC), у США – Public Corporation. Як правило, на розвинутих фондових ринках значна частина цих акціонерних товариств має лістинг на тій чи іншій фондовій біржі. Наприклад, в Німеччині з приблизно 2500 акціонерних товариств 900 мають лістинг на фондовій біржі, в Англії з приблизно 11000 публічних компаній – більше 2000 [5, с. 82].

Якщо в країнах ЄС певному підприємству треба залучити фінансові ресурси, то скоріше за все, воно скористається можливостями, які надає ринок цінних паперів, ніж банківська система. В Україні зворотна ситуація. Вітчизняні підприємства радше звернуться до банку за кредитом з великими відсотками (інколи більше 40%), ніж зважаться на випуск цінних паперів. Подібна ситуація зумовлена декількома причинами: підприємство може понести витрати на процедуру випуску цінних паперів, а інвестор при цьому не з'явиться; не всі підприємства відповідають стандартам фінансової звітності, дотримуються принципів корпоративного управління та відповідають іншим вимогам законодавства, що ставляться до емітентів [6, с. 233-234].

Емітент виступає постійним суб'єктом ринку цінних паперів, який несе численні зобов'язання перед інвесторами. Так, діяльність емітента, як в Україні, так і країнах ЄС, підпорядковується базовим принципам емітентів. Вони встановлені Міжнародною організацією комісій з цінних паперів (IOSCO), яка у своєму програмному документі «Цілі та принципи регулювання фондового ринку», зводить їх до наступного: емітенти зобов'язані надавати інвесторам повну, своєчасну і точну інформацію про свою діяльність, яка може впливати на їхні інвестиційні рішення; відношення до акціонерів має бути чесним та неупередженим; стандарти обліку та аудиту має відповідати міжнародним нормам [7]. Аналогічні зобов'язання передбачено для емітентів країн-членів ЄС.

Таким чином, вибіркоче (з урахуванням вітчизняного досвіду) використання та запровадження позитивного надбання європейського досвіду правового регулювання правового статусу емітентів може стати одним із ключових чинників на шляху переходу України з категорії держав, що мають фінансовий ринок, який перебуває в стадії формування, до категорії держав з розвинутим фінансовим ринком відповідно до міжнародних рейтингових оцінок, що істотно підвищить кредитний рейтинг країни та посилить конкурентоспроможність національного фінансового ринку в цілому.

Список використаних джерел

1. Полюхович В.І. Окремі питання правового статусу емітентів на фондовому ринку України. Приватне право і підприємництво. 2014. Вип. 13. С. 168-169.
2. Інформаційна довідка щодо розвитку фондового ринку України протягом січня-березня 2017 року. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/fund/analytics>
3. Ковальова В. IPO плюс капіталізація всієї країни. Урядовий кур'єр. 2 липня 2010 р. № 119. С. 7.
4. Право Європейського Союзу. Особлива частина : навч. посіб. / за ред. М. Р. Аракеляна, О. К. Вишнякова. Київ: Істина, 2010. 528 с
5. Рубцов Б.Б. Мировые рынки ценных бумаг. Москва: Издательство «Экзамен», 2002. 448 с.
6. Вишняков О.К., Яновська І.П. Особливості правового статусу емітентів цінних паперів на внутрішньому ринку ЄС. Наукові праці НЮ ОЮА. 2010. С. 232-240.
7. IOSCO (May 2003) «Objectives and Principles of Securities Regulation». URL: <http://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD154.pdf>

Шматко Анастасія Юрївна

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
 Науковий керівник: Кібальник Любов Олександрівна, доктор економічних наук, доцент
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ПОКАЗНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ОБ'ЄДНАННЯ АСЕАН

На сьогоднішній день торгівля є невід'ємною частиною міжнародних економічних відносин країн. Все більше з них приєднуються до інтеграційних об'єднань з метою отримання додаткових надходжень від міжнародної торгівлі. Для з'ясування основних тенденцій розвитку зв'язків між країнами в межах регіональних угруповань проаналізуємо динаміку їхніх показників експорту та імпорту.

Метою цього дослідження є застосування методу ієрархічних дерев для визначення найпотужніших експортерів та імпортерів послуг серед країн АСЕАН за інтенсивністю торговельних відносин.

При дослідженні соціально-економічних процесів методи кластеризації застосовували такі вчені: М. С. Безруков, Ю. Ю. Гусева, А. В. Коваленко, О. М. Ляшенко та інші. Водночас, методи побудови ієрархічних дерев до аналізу торговельних відносин в межах інтеграційних об'єднань у науковій літературі не застосовувались.

За допомогою ієрархічних дерев охарактеризуємо динаміку імпорту послуг в рамках інтеграційного об'єднання АСЕАН, визначимо подібність, чи відмінність динаміки їх показників, виявимо серед них країни, що утворюють кластери.

Оскільки базою формування ієрархічних дерев є обчислення коефіцієнту кластеризації, то, очевидно, що країни з однаковим коефіцієнтом будуть з'єднані ребром та матимуть найбільш подібну динаміку зміни показника експорту чи імпорту. Якщо країни утворюватимуть складні ієрархічні структури, то це може свідчити про складність організації зв'язків досліджуваних країн з приводу експорту чи імпорту послуг.

Кластери, які формуються на деревах, можуть свідчити про те, що досліджуючи процеси кореляції можна відслідковувати процеси самоорганізації у досліджуваного об'єкта, а також здійснити їх класифікацію за групами та певними ознаками: географічними регіонами, обсягами показників торгівлі, динамікою їх зміни тощо.

Використовуючи статистичні дані ASEAN [1] та програмний продукт MATLAB нами були побудовані ієрархічні дерева країн АСЕАН за обсягами експорту та імпорту послуг за 2004-2017 рр.

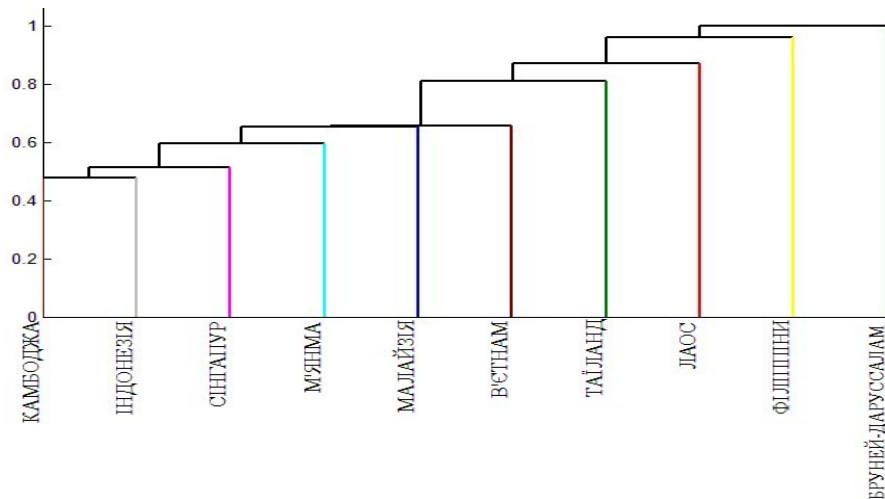

Рис. 1. Ієрархічне дерево динаміки експорту послуг країн в рамках інтеграційного об'єднання АСЕАН
Джерело: побудовано за даними [1]

Дані рисунку засвідчують, що тільки Камбоджа та Індонезія утворюють кластер, тому що мають однаковий коефіцієнт кластеризації. Це можна пояснити схожою динамікою зміни їх значень, а саме поступовим зростанням показника експорту. Решта країн не утворюють з іншими кластери через менш подібну динаміку експорту.

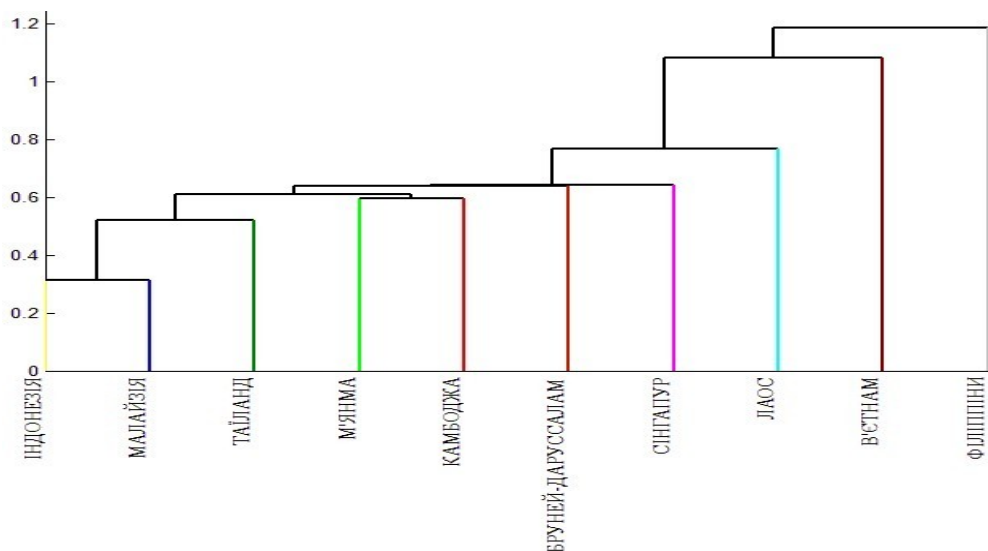

Рис. 2. Ієрархічне дерево динаміки імпорту послуг країн в рамках інтеграційного об'єднання АСЕАН
Джерело: побудовано за даними [1]

Рисунок 2 відображає великий кластер, сформований такими країнами: Індонезія, Малайзія, Таїланд, М'янма, Камбоджа, Бруней. Серед цих країн найбільш подібну динаміку зміни обсягу імпорту мають Індонезія-Малайзія та М'янма-Камбоджа, про що свідчить однаковий коефіцієнт кластеризації. Інші країни, що не входять до цього кластеру не мають подібних до себе країн за критерієм зміни динаміки експорту.

Таким чином, за допомогою побудови ієрархічного дерева можна візуалізувати дані показників експорту та імпорту послуг, визначити які країни мають подібну динаміку, утворюючи певні групи. Як наслідок, можна охарактеризувати структуру зв'язків досліджуваних показників, сформувати мережу країн з найбільш подібної динамікою зміни обраних показників

Під час побудови ієрархічного дерева за динамікою експорту та імпорту країн АСЕАН за період 2004-2017 років нами були визначені кластери за критерієм подібності динаміки обраних показників (Камбоджа-Індонезія, Індонезія-Малайзія, М'янма-Камбоджа). Що засвідчує сприяння процесів інтеграції розвитку торговельних відносин між країнами регіону.

Список використаних джерел

1. Головна сторінка АСЕАН [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://asean.org>

Підпалок Анна Олександрівна

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Науковий керівник: Кібальник Любов Олександрівна, доктор економічних наук, доцент

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ МІГРАЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ УКРАЇНИ ДО КРАЇН ЄС ЗА ДОПОМОГОЮ КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ

Актуальність теми дослідження міграційних процесів зумовлена стрімким зростанням їх обсягів, інтенсивності, поширенням на всі країни світу, вагомим впливом на економічний та соціальний розвиток країн. В рамках цієї роботи буде досліджено процеси міграції робочої сили з України до країн ЄС.

Проблеми міжнародної міграції робочої сили порушуються в працях таких вчених як Ф. Гальтон, Т. Заславська, А. Хомра, Т. Петрова, В. Приймак та інших. Незважаючи на значну кількість досліджень, ця тематика є актуальною в умовах глобалізації світового господарства і потребує подальшого дослідження за допомогою сучасних методів економіко-математичного моделювання.

Метою цього дослідження є моделювання міграції робочої сили України до країн ЄС за допомогою метода кореляційно-регресійного аналізу.

Основні ідеї теорії кореляції вперше були висунуті англійським ученим Ф. Гальтоном наприкінці 70-х XIX ст. Під кореляційно-регресійним аналізом розуміють побудову та аналіз економіко-математичної моделі у вигляді рівняння регресії, що виражає залежність результативної ознаки від однієї або кількох ознак-факторів і дає оцінку міри щільності зв'язку [1].

Для дослідження результативним показником було обрано обсяг міграції населення України до країн ЄС у 2017 році (y), а факторними величинами – валовий внутрішній продукт на душу населення (x_1), розмір щомісячної середньої заробітної плати (x_2), рівень безробіття (x_3), розмір податку на прибуток (x_4). Аналіз впливу цих факторів на обсяги міграції робочої сили з України в країни ЄС у 2017 році дозволяє оцінити сучасний стан цього процесу. Основні дані, необхідні для аналізу згруповано у таблиці 1.

Таблиця 1

Зведені дані для аналізу впливу факторних величин (x_1 , x_2 , x_3 , x_4) на обсяг міграції робочої сили (y) з України в країни ЄС у 2017 році

№	Обсяг міграції (y), осіб	ВВП на душу населення (x_1), дол.	Середня заробітна плата (x_2), дол.	Рівень безробіття (x_3), %	Податок на прибуток (x_4), %
1	2	3	4	5	6
1	9064	50035	2650	5,5	17
2	3397	46755	2010	7,4	10,3
3	9639	21818	595	6,3	5
4	19197	44365	2780	4,3	18,1
5	19104	27812	890	21,4	23
6	7880	50643	2600	5,8	17,7
7	20676	32130	978	6,8	7,9
8	4908	73215	1642	6,4	12,4